

N.Si24

**18. KONGRES
NOVE SLOVENIJE**
ŠKOFJA LOKA, 19. 10. 2024

Jedrsko energija.

KONGRESNA
IZJAVA

JEDRSKA ENERGIJA KLJUČNA ZA ENERGETSKO NEODVISNOST SLOVENIJE

1. Brez jedrske energije ni zelenega prehoda

Zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov in zelenega prehoda ni brez stabilne preskrbe z električno energijo. Obnovljivi viri energije (npr. sonce in veter) ne morejo zagotoviti zadostne količine električne energije. Sončne elektrarne višek proizvodnje dosegajo v topli polovici leta in ko so vremenske razmere ugodne. Slovenija nima resnega potenciala za razvoj vetrne energije. Obnovljivi viri energije poleg nestabilne proizvodnje zahtevajo tudi ogromna vlaganja v ojačitev distribucijskega omrežja in zato ne morejo biti steber energetske politike države.

Nemčija je v zeleni prehod vložila približno 680 milijonov evrov. Ker je pri proizvodnji energije stavila na nestabilne obnovljive vire energije (sonce, veter), je njena energetska slika mnogo slabša kot v sosednji Franciji, kjer so se naslonili na jedrsko energijo. Kljub izjemnim vlaganjem Nemčija izpustov CO₂ pri proizvodnji električne energije ni bistveno znižala, napačna energetska politika pa prinaša nestabilno preskrbo in višje končne cene za odjemalce.

V Novi Sloveniji zato nasprotujemo poskusom različnih energetskih lobijev za prisilno solarizacijo Slovenije. Jedrska energija je edina, ki lahko zagotovi stabilno preskrbo z nizkoogljično energijo po dostopnih cenah – za ljudi in gospodarstvo. Zato podpiramo projekt izgradnje drugega bloka jedrske elektrarne Krško (JEK 2).

2. Prednosti izgradnje JEK 2

- **Energetska varnost in zanesljivost.** Slovenija mora zagotoviti energetske varnost in zanesljivo oskrbo z energijo. Jedrska energija je dokazano eden najzanesljivejših virov energije, ki lahko zagotavlja stabilno delovanje elektroenergetskega sistema brez nihanj. S tem zmanjšujemo odvisnost od uvoza fosilnih goriv.

- 21 • **Prehod v nizkoogljično družbo.** Jedrska energija je ključna za prehod v nizkoogljično družbo.
22 Zagotavlja stabilen vir energije z minimalnimi izpusti toplogrednih plinov, kar lahko bistveno
23 pripomore k doseganju podnebnih ciljev Slovenije in Evropske unije.
- 24 • **Gospodarska rast in nova delovna mesta.** Izgradnja JEK 2 bo spodbudila gospodarsko rast,
25 ustvarila nova delovna mesta ter okrepila slovensko industrijo.
- 26 • **Energetska neodvisnost.** Jedrska energija bo zmanjšala slovensko odvisnost od uvoženih
27 energentov, predvsem fosilnih goriv, kar bo izboljšalo energetske varnost in zmanjšalo vpliv
28 zunanjih geopolitičnih dejavnikov na slovensko energetske politiko.
- 29 • **Vključevanje v evropsko jedrske verige.** Slovenija mora aktivno sodelovati pri oblikovanju
30 evropske jedrske dobavne verige, kar vključuje proizvodnjo komponent, usposabljanje
31 strokovnjakov, raziskave in razvoj ter sodelovanje z evropskimi partnerji.

32 **3. Stališča NSi do jedrske energije**

- 33 • **Sprememba odnosa EU do jedrske energije.** Jedrska energija je skladno s taksonomijo EU
34 prepoznana kot trajnostna energija. V NSi se zavzemamo, da bi bile naložbe v izgradnjo novih
35 jedrskih zmogljivosti upravičene do sofinanciranja iz evropskih strukturnih skladov. Zagovarjamo
36 tehnološko nevtralnost – nerazumno je, da EU nekatere energetske vire izdatno spodbuja (npr.
37 sončne in vetrne elektrarne), za druge tehnološke rešitve pa spodbude niso na voljo.
- 38 • **Povečanje naložb v jedrske energije.** Potrebna so dodatna in povečana vlaganja v jedrske
39 infrastrukturo na ravni EU ter razvoj raziskav in inovacij na področju novih jedrskih tehnologij
40 (npr. mali modularni reaktorji).
- 41 • **Sprememba osnutka Nacionalnega energetskega podnebnega načrta (NEPN).** Jedrska
42 energija mora postati ključen energetske vir, na katerem bo temeljila prihodnja energetske
43 politika Slovenije.
- 44 • **Izobraževanje in usposabljanje.** Slovenija mora vlagati v usposabljanje in izobraževanje
45 strokovnjakov za jedrske energije ter sodelovati z univerzami in raziskovalnimi inštituti za razvoj
46 znanja in kompetenc na tem področju.

- 47 • **Spodbujanje javne podpore.** Pomembno je povečati javno podporo in zaupanje javnosti v jedrsko
48 energijo z jasnim komuniciranjem o varnosti in prednostih te tehnologije. Jedrska energija je med
49 najvarnejšimi viri energije z dolgo tradicijo varnega obratovanja v Sloveniji.
- 50 • **Sodelovanje z mednarodnimi partnerji.** Slovenija mora še naprej sodelovati z mednarodnimi
51 partnerji in organizacijami, kot sta Mednarodna agencija za atomsko energijo (IAEA) in Evropska
52 skupnost za atomsko energijo (Euratom), za zagotovitev najboljših praks in najvišjih varnostnih
53 standardov pri obratovanju jedrskih elektrarn. Dejavno moramo sodelovati v evropskih jedrskih
54 pobudah (npr. SMRs Nuclear Alliance) ter si prizadevati za krepitev evropske dobavne verige za
55 jedrsko energijo.

56 **4. Financiranje izgradnje in upravljanje**

57 Glavni vir financiranja za izgradnjo JEK 2 morajo biti javno-zasebna partnerstva, v katerih sodelujejo
58 tako država kot zasebni vlagatelji. Financiranje bi moralo temeljiti na dolgoročnih pogodbah, ki
59 zagotavljajo stabilnost projektov ter vključujejo podporo evropskih finančnih ustanov in skladov za
60 trajnostno energijo.

- 61 • **Strokovnost in preglednost.** V Sloveniji imamo ogromno znanja s področja civilne uporabe
62 jedrske energije. V pripravo in izvedbo projekta moramo vključiti domače strokovno znanje.
63 Zasebni vlagatelji so zagotovilo za pregledno vodenje projekta.
- 64 • **Nadzorni organi in regulacija.** NSi predlaga ustanovitev neodvisnega nadzornega telesa, ki bo
65 odgovorno za spremljanje gradnje in obratovanja JEK 2.

66 **Kongresna izjava NSi o jedrski energiji**

67 *Jedrska energija je ključnega pomena za energetska neodvisnost Slovenije. Nizkoogljična*
68 *električna energija po dostopnih cenah bo ključna za prihodnji razvoj države, gospodarstva*
69 *in blaginje ljudi. Energetski sistem ne more temeljiti na nestabilnih virih (sonce, veter),*
70 *ampak potrebujemo stabilno pasovno preskrbo z električno energijo. Edini način za to je*
71 *jedrska energija. Brez jedrske energije zeleni prehod z zmanjšanjem izpustov toplogrednih*
72 *plinov ni mogoč.*

73 *Nova Slovenija podpira projekt izgradnje drugega bloka jedrske elektrarne Krško (JEK*
74 *2), ki mora biti izveden pregledno, na strokovnih osnovah, vanj morajo biti vključeni*
75 *tudi zasebni partnerji. Na posvetovalnem referendum o zagotavljanju stabilne oskrbe z*
76 *nizkoogljično električno energijo volivce pozivamo, da podprejo nadaljnje aktivnosti za*
77 *izvedbo projekta JEK 2.*